

ROMÂNIA

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725 București 40, România
Telefon: (+40-21) 414-2121 Fax: (+40-21) 315-9164

17 mai 2023

COMUNICAT DE PRESĂ

I. În ședința din data de 17 mai 2023, Curtea Constituțională, în cadrul controlului de constituționalitate *a priori*, a decis:

A. Cu unanimitate de voturi în privința pct.1 și a pct.2 [cu referire la art.V din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal] și cu majoritate de voturi în privința celorlalte dispoziții ale pct.2:

1. **A admis** obiecția de neconstituționalitate formulată de Înalta Curte de Casație și Justiție și a constatat că este neconstituțională sintagma „*a unei decizii pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în dezlegarea unei chestiuni de drept sau în soluționarea unui recurs în interesul legii*” din cuprinsul art.III pct.1 [cu referire la art.3 alin.(3)] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal.

2. **A respins**, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art.I pct.3 [cu referire la art.297 alin.(1)] și pct.4 [cu referire la art.298 alin.(1)], precum și ale art.V din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

În esență, Curtea Constituțională a stabilit, cu privire la sintagma „*a unei decizii pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în dezlegarea unei chestiuni de drept sau în soluționarea unui recurs în interesul legii*” din cuprinsul art.III pct.1 [cu referire la art.3 alin.(3)] din legea criticată, că dezincriminarea se realizează printr-un act de reglementare primară. Legiuitorul nu poate asimila în niciun caz decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțată în dezlegarea unei

chestiuni de drept sau în soluționarea unui recurs în interesul legii cu o lege și, astfel, să îi atașeze efectele pe care le presupune o lege de dezincriminare. Curtea a reținut că o astfel de decizie nu provine de la o autoritate publică ce acționează în sfera generării normelor juridice sau a eliminării acestora și nu aduce niciun aport normativ propriu. Astfel, Curtea a constatat neconstituționalitatea sintagmei, fiind contrară dispozițiilor art.1 alin.(4), ale art.61 alin.(1) și ale art.126 alin.(3) din Constituție.

De asemenea, Curtea Constituțională a stabilit, cu privire la art.I pct.3 [cu referire la art.297 alin.(1)] și pct.4 [cu referire la art.298 alin.(1)], precum și ale art.V din legea criticată, că instanțele judecătorești pot remedia prin interpretare – cu luarea în considerare a deciziilor Curții Constituționale – inconsistențele și incongruențele existente în textele de incriminare. Astfel, chiar dacă legiuitorul nu a reglementat un anumit prag valoric al pagubei sau o anumită intensitate a vătămării intereselor legitime ale persoanelor fizice/ juridice pentru reținerea infracțiunilor de abuz în serviciu sau neglijență în serviciu, aspect care, în jurisprudența anterioară a Curții Constituționale nu a atras neconstituționalitatea normei în cadrul controlului *a posteriori* de constituționalitate, acțiunea instanțelor judecătorești – concordantă cu jurisprudența Curții Constituționale - este de natură să mențină și să consolideze prezumția de constituționalitate a textului, care trebuie să îmbine într-un mod armonios aspectele de tipicitate obiectivă și subiectivă a infracțiunii. Totodată, Curtea a reținut că folosirea sintagmei „*un alt act normativ care, la data adoptării, avea putere de lege*” din cuprinsul normelor de incriminare antereferte nu încalcă exigențele de calitate a legii, întrucât infracțiunile de abuz în serviciu sau neglijență în serviciu vizează conduita funcționarului public/funcționarului prin raportare la un act de reglementare primară, neavând importanță dacă acesta a fost adoptat/ emis înainte sau după Constituția din 1991, atât timp cât a fost receptată în sistemul constituțional actual.

B. Cu unanimitate de voturi, după conexarea celor trei sesizări formulate de Înalta Curte de Casație și Justiție, Avocatul Poporului și de un număr de 33 de deputați aparținând Alianței pentru Unirea Românilor (A.U.R.), Partidului Social Democrat (P.S.D.) și Partidului Umanist Social Liberal (P.U.S.L.) și 23 deputați neafiliați,

1. **A admis** obiecțiile de neconstituționalitate și a constatat că sunt neconstituționale dispozițiile art.I pct.17 [cu referire la art.139 ind.1 alin.(2)] și ale art.I pct.62 [cu referire la art.595 alin.(1) ind.1 lit.b)] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea altor acte normative.

2. **A respins**, ca neîntemeiate, obiecțiile de neconstituționalitate și a constatat că Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea altor acte normative, în ansamblu, precum și dispozițiile art.I pct.1 [cu referire la art.9 alin.(5)], art.I pct.17 [cu referire la art.139 ind.1 alin.(1)], ale art.I pct.19 [cu referire la art.145 ind.1 alin.(3)], ale art.I pct.34 [cu referire la art.281 alin.(4)], ale art.I pct.38 [cu referire la art.345 alin.(1) ind.1 și (1) ind.2], ale art.I pct.43 [cu referire la art.374 alin.(11) și (12)], ale art.I pct.44 [cu referire la art.375 alin.(3)], ale art.I pct.45 [cu referire la art.377 alin.(5)], ale art.I pct.48 [cu referire la art.421 alin.(1) pct.2 lit.a)] și ale art.II alin.(2) din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea altor acte normative, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

În esență, în ceea ce privește soluția de admitere a obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.I pct.17 [cu referire la art.139 ind.1 alin.(2)] din legea criticată, Curtea a reținut că legiuitorul nu și-a îndeplinit obligația constituțională, în sensul punerii de acord a prevederilor declarate neconstituționale prin Decizia nr.55 din 4 februarie 2020, cu dispozițiile Constituției, ceea ce este contrar prevederilor art.147 din Legea fundamentală. În acest sens, Curtea a constatat că, potrivit normelor criticate, organul competent

să verifice legalitatea încheierii prin care s-au autorizat activitățile specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului, a mandatului emis cu această ocazie, a mijlocului de probă și a procedurii probatorii prin care acestea au fost obținute este judecătorul de cameră preliminară de la instanța căreia îi revine, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță, așadar o instanță judecătorească ierarhic inferioară celei care a autorizat activitățile respective. Din această perspectivă, Curtea a constatat că legiuitorul nu a reglementat un control efectiv al elementelor ce țin de legalitatea înregistrărilor - mijloc de probă în procesul penal - rezultate din activitățile specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului, desfășurate cu respectarea prevederilor legale, autorizate potrivit Legii nr.51/1991, cu consecințe în planul respectării accesului liber la justiție și dreptului la un proces echitabil.

Totodată, Curtea a constatat că este necesar ca legiuitorul să reglementeze, în Codul de procedură penală, o formă de control *a posteriori* în cazul înregistrărilor ce rezultă din activitățile specifice culegerii de informații, care sunt comunicate organelor de urmărire penală și care dobândesc calitatea de mijloace de probă în dosarul penal în care nu s-a dispus trimiterea în judecată, pentru ca persoana vizată de aceste activități, care nu a dobândit în acea cauză calitatea de parte, precum și inculpatul față de care s-a dispus renunțarea la urmărirea penală sau clasarea să poată contesta legalitatea acestor înregistrări, precum și elementele ce țin de legalitatea mijlocului de probă. De asemenea, Curtea a constatat că legiuitorul are obligația de a reglementa și procedura aplicabilă conservării și/sau distrugerii acestor înregistrări.

Cât privește soluția de admitere a obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.I pct.62 [cu referire la art.595 alin.(1) ind.1 lit.b)] din legea criticată, Curtea a constatat că legiuitorul nu poate asimila în niciun caz decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțată în dezlegarea unei chestiuni de drept

sau în soluționarea unui recurs în interesul legii cu o lege și, astfel, să îi atașeze efectele pe care le presupune o lege de dezincriminare. Curtea a reținut că o astfel de decizie nu provine de la o autoritate publică ce acționează în sfera generării normelor juridice sau eliminării acestora și nu aduce niciun aport normativ propriu. Prin urmare, Curtea a constatat că dispozițiile art.I pct.62 [cu referire la art.595 alin.(1) ind.1 lit.b) din Codul de procedură penală] din legea criticată sunt neconstituționale, fiind contrare prevederilor art.1 alin.(4), ale art.61 alin.(1) și ale art.126 alin.(3) din Constituție.

C. Cu unanimitate de voturi, **a admis** obiecția de neconstituționalitate formulată de Președintele României și a constatat că Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești” și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare este neconstituțională, în ansamblul său.

În esență, Curtea a reținut că soluția legislativă criticată vizează transmiterea unei suprafețe de teren din domeniul public al statului în domeniul public al unității administrativ-teritoriale, fără a cuprinde acordul unității administrativ-teritoriale cu privire la dobândirea bunului în patrimoniul său, ceea ce potrivit jurisprudenței instanței de contencios constituțional, echivalează cu încălcarea art. 120 alin. (1) din Constituție referitor la principiul autonomiei locale.

Totodată, s-a reținut că actul normativ criticat, sub aspect formal, reprezintă o lege, fiind adoptată de Parlament, dar, sub aspect material, acesta cuprinde un act de dispoziție asupra unui bun determinat din domeniul public al statului, care nu detaliază condițiile specifice mecanismului transferului interdomenial și nu stabilește garanții în vederea realizării obiectivului urmărit - construirea Ansamblului Arhiepiscopal al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților. Or, se impune respectarea acestor condiții, având în vedere importanța domeniului reglementat, precum și faptul că suprafața de teren vizată este afectată

unei utilități publice - cercetarea-dezvoltarea-inovarea în domeniul agricol -, care constituie o prioritate națională.

Reținând că, potrivit dispozițiilor art.136 alin.(2) și (4) din Constituție, proprietatea publică beneficiază de un regim de protecție specială menit să asigure ocrotirea și garantarea sa efectivă, precum și eficiența în valorificarea sa, s-a constatat că transmiterea suprafeței de teren din domeniul public al statului în domeniul public al unității administrativ-teritoriale, astfel cum este reglementată prin legea criticată, nu își găsește fundamentul într-o reglementare precisă și previzibilă, care să corespundă standardului constituțional de protecție a proprietății publice și care să respecte obligația constituțională a statului de a asigura protejarea intereselor naționale în activitatea economică, stimularea cercetării științifice, exploatarea resurselor naturale în concordanță cu interesul național, ocrotirea mediului înconjurător și menținerea echilibrului ecologic, astfel cum este consacrată de art.135 alin.(2) lit c), d) și e) din Constituție.

Este, așadar, sarcina legiuitorului să adopte soluții legislative coerente, care să asigure garantarea și ocrotirea eficientă a proprietății publice a statului, în sensul stabilirii unor condiții și garanții adecvate pentru a evita fragilizarea acesteia.

Deciziile sunt definitive și general obligatorii.

Argumentele reținute în motivarea soluțiilor pronunțate de Curtea Constituțională vor fi prezentate în cuprinsul deciziilor, care se vor publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.

II. De asemenea, Curtea Constituțională a amânat, pentru data de 14 iunie 2023,

- obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.89/2022 privind înființarea, administrarea și dezvoltarea

infrastructurilor și serviciilor informatice de tip cloud utilizate de autoritățile și instituțiile publice, obiecție formulată de Înalta Curte de Casație și Justiție;

- obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea art.2 alin.(4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân., obiecție formulată de Avocatul Poporului.

**Compartimentul relații externe, relații cu presa și protocol
al Curții Constituționale**